komunikilo de la

HISPANA SOCIETO

POR LA PROPAGANDO

DE LA

Helpanta Lingvo Internacia

PAZ, 20-VALENCIA
ESPAÑA

Sr. D. Tomás Grases
Soriano
En Bou 7. pral

Suplicamos á las *oficinas de correos* la de-
volución de este periódico, si no pued[en ha]-
cerlo llegar al destinatario.

Ni petegas al la *postoficejoj* la resendon al
ni de tiu ĉi gazeto, se ili ne povas alveni ĝin al
la adresato.

MANUALES DE ESPERANTO

		Pesetas.
Rodríguez Huertas......	**Gramática**.	1'00
Andréu.............	**Diccionario**, una hoja y **Gramática**. . . .	1'00
Codorniu...........	**El Esperanto** en dos lecciones.	0'60
López Villanueva.......	**Gramática y Diccionario**..	0'60
Rdo. P. Guinart.......	**Diccionario Esperanto Español**, de raíces. .	1'00
» » »	**Gramática**.	1'00
» » »	**Cuadro** de palabras correlativas.	0'05
» » »	Enumeración y significado de los **afijos**. . .	0'20
» » »	**Ejercicio** de traducción.	0'50
Inglada y López Villanueva.	**Manual** y ejercicios. 2.ª edición. Una de las gramáticas más completas y provechosas que se han hecho.	3'00
» » »	**Vocabulario** Esperanto-Español y Español-Esperanto.	6'00
Rafael Duyos Sedó y Vicente Inglada Ors....	**Curso Práctico** de Esperanto. Lecciones graduadas y ejercicios para aprender rápidamente la lengua internacional. . . .	3'00
	Clave de los temas y ejercicios..	0'75

Estas dos últimas obras son utilísimas para los que quieran adquirir, sin ayuda de profesor, un completo y perfecto conocimiento del Esperanto. De texto en los cursos organizados por el Grupo de Valencia.

OTRAS OBRAS

Traducción de Inglada....	**La Kuracisto per batoj**. Komedia de L. F. Moratín..	0'50
Traducción de Madean....	**La jeso de Knabinoj**. Komedio de L. F. Moratín..	0'50
Esperantista 10.072......	**Verba amuzajo**. Completa conjugación de un verbo en un discursito..	0'10
» »	**Cent dek tri Humorajoj**.	0'40
» »	Provo de esperanta nomigado de **Personaj nomoj**.	0'75

Estas obras y todas las de Esperanto las proporciona esta administración mediante el envío del importe en sellos de correo ú otros valores. A las tasadas en francos ú otra moneda extranjera agréguese el importe del cambio.

Porte franco á domicilio. El que las quiera recibir certificadas aumente 0'25 ptas. al importe del pedido.

Dios premie al que circule este impreso y perdone al que lo inutilice

LA SUNO HISPANA

GAZETO
ORGANO DE LA HISPANA SOCIETO
POR PROPAGANDO DE
ESPERANTO

PAZ, 20
VALENCIO (Hispenujo)

Julio de 1907

Sr. D. ....

....

MUY SEÑOR MÍO: Al tenerse en España las primeras noticias del idioma internacional Esperanto, pocos creyeron que, no ya en nuestro país, sino ni siquiera en el extranjero, adquiriese la importancia que hoy tiene.

De aquellos pocos, un insignificante número nos dedicamos á aprenderlo y no todos á propagarlo.

Entre los últimos se estudió la forma de fundar un periódico, por creer unánimemente que sería uno de los más eficaces instrumentos de propaganda. Se le dió nombre, se le tituló órgano de la recién formada *Hispana Societo por propagando de Esperanto*, se convino en su confección moral y material; pero lo principal faltaba: *el caballo blanco.*

En una de esas embriagueces del alma que la fe produce, sin consultar á nadie, porque no quería oir una verdad amarga, fundé LA SUNO HISPANA cuyo primer número se publicó en Octubre de 1903.

Con grandes sacrificios metálicos edité hasta el número 12, correspondiente á Septiembre del año siguiente, y á la sazón enfermo y, por tanto, falto de energías para seguir afrontando contrariedades, suspendí la publicación, aunque sin perder la esperanza de continuarla, según indiqué en el expresado último número.

Cúmpleme por un deber de agradecimiento manifestar, que se me había ofrecido dinero para que el periódico continuase, y que dejé de admitirlo, no por falta de humildad, sino por no aumentar, al mucho trabajo que me proporcionaba, el de llevar detallada cuenta del mismo, á lo que me hubiera obligado la aceptación de cantidades que me ofrecía el amigo generoso cuyo nombre omito respetando su voluntad.

Tres meses duró la suspensión del periódico; durante ellos sentí nostalgia, y mejorado de salud, me decidí á complacer al espíritu, aunque por más que miraba, no podía ver el buen resultado de mi determinación.

Y continuando mi agridulce empresa, durante quince meses llevé la amada cruz.

En Marzo de 1906, nuevamente resentidos mi salud y mi bolsillo, decidí terminar la publicación, pero el Grupo de Valencia se oponía á mi propósito, y para conciliar ambos deseos, pues á todos nos hubiera sido doloroso que el periódico desapareciera, le cedí la propiedad y acepté continuar la dirección que con honroso empeño, de mí agradecidísimo, no quisieron que abandonase.

Durante trece meses funcionó la revista en esta forma, pero el trabajo repartido, que en la mayoría de los casos es cómodo y provechoso, no lo fué en éste, y de nuevo, desde Mayo último, me he hecho cargo de ella en absoluto.

En el mundo esperantista nuestra publicación es conocida y apreciada; el movimiento hacia el Esperanto ha sido extraordinario en nuestro país con relación á otras naciones y con relación también á lo poco que en España se acostumbra á aceptar lo progresivo, llenándonos de satisfacción y orgullo el respeto y cariño con que los esperantistas de todo el mundo acogen á los esperantistas españoles.

Casi todas las naciones tienen sus propias revistas; más de 30 se sostienen en el mundo y cada pais tiene á gala la existencia de la del suyo.

Considero, pues, necesaria, esta obra patriótica, á fin de que en el extranjero y entre los esperantistas que tanto nos consideran y que tan alto juício tienen formado de nuestra cultura y aplicación, no se sepa un día que La Suno Hispana ha desaparecido sin contar con otra que la sustituya, y para eso es preciso que todos contribuyamos al sostenimiento de una revista hispano-esperantista.

Se pensó en facilitar la suscripción disminuyendo su importe, pero nos parece ya tan reducido el de 3 pesetas anuales, que creemos preferible, si los abonados aumentan, mejorar el periódico, como ya venimos haciéndolo, aunque las circunstancias no son propicias y sin perjuício de abaratarla cuando se tenga la seguridad de que no han de aumentar las pérdidas.

No nos guía el deseo de lucro, damos por bien perdido el dinero que no recuperaremos, por mucho que la suscripción aumente, á cambio del bien moral y material que en España supone la ya triunfante marcha del Esperanto; pero deseamos, ya que hoy somos bastantes esperantistas, que se nos evite el sacrificio y nos ayuden todos á sostener y mejorar la publicación saludada por nuestro querido maestro el Dr. Zamenhof con las siguientes cariñosas palabras:

«..... Estoy convencido de que **La Suno Hispana** tendrá grandisima significación en la historia de nuestra empresa y de que la bella revista de V. se convertirá pronto en centro de gran movimiento en ese glorioso país y en todos los otros que hablan la lengua de Cervantes.....»

Si es V. suscritor, no nos abandone; si no lo es, ayúdenos siéndolo y de todos modos mande á S. S.

Q. B. S. M.,

Augusto Jiménez Loira.

ENCICLOPEDIA UNIVERSAL ILUSTRADA.

EUROPA-AMERIKA MONDA KUNVERKADO

Etimologioj kaj tradukoj de la plimulto de la vortoj *France*, *Itale*, *Angle*, *Germane*, *Portugale*, *Catalane* kaj

EUROPEO-AMERICANA COLABORACIÓN MUNDIAL

Etimologías y versiones de la mayoría de las voces en *Francés*, *Italiano*, *Inglés*, *Alemán*, *Portugués*, *Catalán* y

ESPERANTO

Unua kaj sola enciklopedio hispana ilustrita grandege supera pro ĉiuj kauzoj al ĉiuj vortaroj kiuj oni publikigis au publikiĝas en kastila lingvo.

10.000 biografioj certege neeldonitaj.
100.000 vortoj nur ĉe la litero A.
1.000.000 da verkoj en ĝia bibliografia fako.

La LATIÑA AMERIKA FAKO, omitita au rapide lernita, ĝenerale, en la Europaj Enciklopedioj estos klarigita per senegala prefero en tiu ĉi verko.

BELEGA ILUSTRECO je geografikartoj, gravuraĵoj nigraj kaj aliaj koloraj bildoj, pentraĵoj el ĉiuj muzeoj kaj personaj kolektaroj el la mondo, fototipioj, k. t. p.

Kondiĉoj de la abono:

Oni publikiĝas per kajeroj de 80 paĝoj, po du kolonoj, sur brilpresita papero, enhavanta ĉu 7 dufoliojn da 8 paĝoj, 2 nigrajn bildojn kaj unu belan diverskolorigitan geografikarton, ĉu 6 dufoliojn, 2 nigrajn bildojn kaj unu multekostan kromolitografion.

Oni disdonos unu au du kajerojn semajne.

La tuta verko havas pli mal pli 400 kajerojn: prezo po ĉiu kajero

UNU PESETO EN HISPANUJO kaj UNU FRANKO EN FREMLANDO.

Ĝin publikiĝas la eldonista firmo *José Espasa*, *Cortes, 579, Barcelona*, kaj oni abonas ĝin ĉe la ĉefaj librejoj kaj abonaj centroj el Hispanujo kaj Ameriko.

Agento en Valencio, S-ro Francisko Melo, Cirilo Amorós, 24.

La Administracio de tiu ĉi gazeto prenas sur sin la zorgon senpage transdoni la petojn al tiu sinjoro au al kiu ajn agento kiun oni montru al ĝi, kaj al tiuj, kiuj aboniĝos je nia pero, ni donacos ekzempleron Majan 1905[a], numeron de nia gazeto dediĉita al la jarcento de la Kiĥoto.

Primera y única enciclopedia española ilustrada, inmensamente superior por todos conceptos á cuantos diccionarios se han publicado ó publican en lengua castellana.

10.000 biografías rigurosamente inéditas.
100.000 voces sólo en la letra A.
1.000.000 de obras en su sección bibliográfica.

La SECCIÓN LATINO-AMERICANA, preterida ó ligeramente estudiada, por lo común, en las Enciclopedias europeas, será tratada con sin igual predilección en la presente obra.

SOBERBIA ILUSTRACIÓN de mapas, grabados, láminas en negro y en colores, cuadros de todos los museos y colecciones particulares del mundo, fototipias, etc.

Condiciones de la suscripción:

Se publica por cuadernos de 80 páginas, de á dos columnas, en papel satinado, conteniendo 7 pliegos de 8 páginas, 2 láminas en negro y un bonito mapa en colores, ó bien de 6 pliegos, 2 láminas en negro y una preciosa cromolitografía.

Se repartirán uno ó dos cuadernos por semana.

Toda la obra constará de unos 400 cuadernos al precio, cada uno, de

UNA PESETA EN ESPAÑA Y UN FRANCO EN EL EXTRANJERO.

Se publica por la casa editorial de *José Espasa*, *Cortes, 579, Barcelona*, y se suscribe en las principales librerías y centros de suscripción de España y América.

Agente en Valencia, D. Francisco Melo, Cirilo Amorós, 24.

La Administración de este periódico se encarga de transmitir gratuitamente los pedidos á dicho señor ó á cualquier otro agente que se le indique, y á los que se abonen por nuestro conducto les regalaremos un ejemplar del número de nuestra revista de Mayo de 1905, dedicado al centenario del Quijote.

KONKURSO.—La «Librairie de l'Esperanto» intencas eldoni en Esperanto unu el la muzikaĵoj de Lucien Bernot, la konata Esperantisto, kiun la Morto kruele atingis en lia juneco.

Por ke la traduko de la poezio estu inda je la muziko, la eldonanta firmo malfermas konkurson kun premio da 50 frankoj.

Jen estas la regularo de tiu konkurso, kaj ni deziras al niaj legantoj bonan sukceson.

I. La «Librairie de l'Esperanto» (Internacia esperantista librejo) malfermas literaturan konkurson por la traduko en Esperanto de la romanco «Amour brisé» (muziko de L. Bernot, paroloj de Lely).

II. Ĉiuj esperantistoj povas partopreni en la konkurso.

III. Ĉiuj tradukoj devas esti konformaj je la reguloj donitaj de D.ro L. L. Zamenhof

IV. La verkinto de la plej bona traduko ricevos monan premion de 50 frankoj kaj 10 ekzemplerojn de la muzikaĵo enhavanta lian tradukon.

V. La tradukoj ne devos havi la subskribon de la verkinto sed devizon. Tiu ĉi devizo estos ripetata sur koverto fermita, enhavanta la nomon kaj plenan adreson de la verkinto. Tiun koverton oni sendos kun la traduko.

VI. Ĉiuj tradukoj fariĝos propraĵo de la «Librairie de l'Esperanto».

VII. La ritmo de la traduko devas esti jena:

/../../../. 11 silaboj (la antaŭlasta akcentita).
/../../../ 10 silaboj (la lasta akcentita).
/../../../.
/../../../ k. t. p. ĝis la fino.

VIII. La versoj povas rimi aŭ ne.

IX. Oni devos sendi la tradukojn antaŭ la 1.a de Septembro 1907 al *Librairie de l'Esperanto, 15, rue Montmartre, Paris.*

X. La laŭvorta traduko de la teksto estas:

AMO ROMPITA.

Tute proksime de la lago, sidantaj sub la branĉaro,
Ni amis unu la alian, dum la dolĉaj someraj noktoj.
Ĉu vi memoras, kruela multamatino,
Pri tiu blua lago, de la luno arĝentita?
Ĉu vi memoras pri tiu gaja rifuĝejo
Kie ĉiuvespere, revanta, mi atendis vin;
Kelkafoje ankorau, apud la trankvila akvo
Mi venas por revi pri la tempo, kiam vi amin vin.

Vi diris al mi: «Mi vin amos dum la tuta vivo».
Vi faris al mi tiun malsaĝan juron,
Kaj mi kredis ĝin; mia animo estis ravata,
Sed via juro de tiam forgesiĝis.
Nia ĉarma idilio ne ekzistas plu,
Vi ĝin rompis, ve! por ĉiam...
Kelkafoje ankorau, k. t. p.

Ha! memoru pri niaj sennombraj kisoj,
Pri niaj konfesoj, apenau elparolitaj,
Memoru pri niaj dolĉaj tremetoj en la mallumo,
Kie ni estis freneze kunpremataj;
Memoru pri tiu feliĉo tiel malfortika,
Horo de amo, nun malaperinta...
Kelkafoje ankorau, k. t. p.

S.ro Sam Meyer, konsulo de La Rochelle daŭrigas siajn klopodojn por la unuigo kaj perfektiĝo de tutmondaj konsulejoj. Konsuloj kaj aliaj esperantistoj kiuj volas interesi sin pri tia afero, sin adresu al nomita sinjoro aŭ al «Esperanto», organo de la konsuloj kiu eliras en Genéve.

S.ro N. Frumkin, Varso vio (Pologne) Russie, St. Elektoralna, 13, eldonis ilustritajn poŝtkartojn per fotografaĵo de la plimulto de la esperantaj gazetoj arte grupigitaj.

10 ekzempleroj, 0'65 fr.; 100, 5'40; 300, 13'50, kaj 1.000, 15, kun transsendo.

NOVAJ ANOJ DE H. S. P. P. E.

893, Francisco Puente Aloñso, *Zamora.*—894, Mariano Puente Alonso; 895, fraŭlino Felisa Puente, *Perezuela* (Zamora).—896, Juan Gelambi; 897, José Huguet; 898, José Guarro; *Montblanch* (Tarragona).—899, Mateo del Pueyo; *Huesca.*—900, fraŭlino Elodia Durá; *Murcia.*—901, Pedro del Alamo; *Málaga.*—902, Francisco Torres; *Tarragona.*—903, León Balart; 904, José Domingo; *Montblanch.*—905, José Mañé Armengol; *Lilla* (Tarragona).—906, Francisco Fortuny; *Montblanch.*—907, Vicente Zapatero; 908, José T. Escalera; 909, Gustavo Acebo; 910, José Carvajal; 911, Adolfo Díaz; *Nava* (Oviedo).—912, Pedro Cueto; *Colunga* (Oviedo).—913, Reinesio García; 914, Germán González; 915, Víctor M. Trelles; 916, Vicente Alvarez Rodríguez; *Mieres* (Oviedo).—917, S.ino Josefina Vázquez; *Lena* (Oviedo). 918, Rafael Benito Babvas; 919, Julián Cantan Gastón; 920, Celestino Merino del Barrio; 921, Angel Conde Fernández Cobo; 922, Guillermo Lubián Gorbea; *Burgos.*—923, Nazario Nuñez Nuñez; *Segovia.*—924, José Peris; *Valencia.*—925, José Kies Alvarez; *Sitges* (Barcelona).—926, Alberto Galán; *Madrid.*—927, Luis Mugica; 928, fraŭlino Zoila Zalacain; 929, fraŭ. Carmen Zalacain; 930, fraŭ. Consuelo Rodea; 931, fraŭ. Dolores Vilasaro; *San Sebastián.*—932, Juan Anglés Torriol, 933, José M. Requeseus; *Montblanch.*—934, Rafael Barreto; 935, Manuel Cruz; 936, Recaredo González Rivero; 937, Ramón Gil Roldán; 938, Francisco Rivero Estevez; 939, Alfredo de Torres Edwards; *Santa Cruz de Tenerife* (Canarias).—940, Rafael Jarque; *Valencia.*—941, Luis Cuartero García; *Madsid.*—942, Antonio Llorca Juliá; *Altea* (Alicante).—943, José Martínez Abarca; *Lorca* (Murcia).—944, Luis E. Sepúlveda Cuadra; *Santiago* (Chile).—945, Francisco Cosentino; 946, Dionisio Nicolás; *León.*—947, fraŭ. Florentina A. Miranda; 948, fraŭ. Rosario T Riesgo; *Langreo* (Gijón).—949, Juan Montalvo; *Nájera* (Logroño).

Unua konkurso de gazeto «Juna Esperantista» 33, rue Lacepede, Paris.

Unua provo: Homo posedas tri apudajn kampojn kvadratajn, kiuj triope montras la jenan figuraĵon:

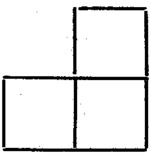

Tiu homo havas kvar heredontajn filojn kaj volas egale dividi inter ili sian bienon. Li trovas rimedon por lasi al ĉiu filo kampon samforman kaj samampleksan.

Bonvolu niaj legantoj diri al ni kiamaniere la patro trafis kaj poste kia aŭ kiaj regulaj geometriaj figuraĵoj estas formeblaj kun la desegnaĵoj de la kvar kampoj tiel ricevitaj.

Jarabono de la gazeto 2'50 fr. unu numero 0 fr. 25. Sciigoj pri tiu ĉi afero sur numero Majo 1907.

Por komplezi samideanon, kiu ĉion meritas, ni deziras unu ekzempleron de *n.º 13, Januaro 1905*, de nia gazeto. Se iu ĝin havas kaj ĝin ne bezonas, ni petegas ĝin cedu al ni. Ni ĝin pagos kaj dankegos la ĝentilecon.

Esperantista Grupo de Boulogne-sur-Mer

SENDOTAJ AFRANKITE:

«Esperanta Karto» ilustrita	8 =	0 fr. 50
«Nouvelle méthode pour apprendre seul l'Esperanto»	1 =	1 fr.
Oficiala flago	1 =	8 fr.
Esperantista flageto	1 =	3 fr. 50

Sin turni: rue Wissocq, 26.

Boulogne-sur-Mer (France)

JARO IV * N.º 43ª JULIO * 1907

LA SUNO HISPANA ★

ENHAVO: Datreveno.—Deklaracio de la esperantistaj gazetoj.—Bibliografio.—Serenado.—Internacia helpa mono.—Sciigoj.—Niaj frataj vizitantoj.—Novaj anoj de H. S.—Korespondada fako.—Anoncoj.

Datreveno

La 21ªⁿ de Julio de 1887ª publikigis S.ʳᵒ D.ʳᵒ Ludoviko Lazaro Zamenhof, sub la alnomo «Doktoro Esperanto», la unuan lernolibron de nia glora lingvo.

La 21ªⁿ de Julio de 1907, LA SUNO HISPANA je la nomo de *Hispana Esperantistaro,* kies sentojn ĝi, nedube, interpretas, korege kaj respektplene salutas la modestan superhomon.

Deklaracio de la esperantistaj gazetoj

En Junia numero, 241ª paĝo de la majstra gazeto «Lingvo Internacia» ni legas plezure la jenajn vortojn.

La subskribintoj, redaktoroj de esperantistaj gazetoj, promesas:

1.ᵉ Klopodi por atingi en siaj gazetoj kiel eble plej grandan korektecon de la lingvo kaj *obeadi la regulojn kaj Fundamenton* de la Zamenhofa lingvo Esperanto;

2.ᵉ Eviti ĉiujn farojn aŭ diskutojn,

Declaración de los periódicos esperantistas

En el número de Junio, página 241 de la revista maestra «Lingvo Internacia» leemos con gusto las siguientes palabras:

Los que suscriben, redactores de revistas esperantistas, prometen:

1.º Procurar conseguir en sus periódicos la mayor corrección posible de la lengua y *obedecer las reglas y Fundamento* de la lengua Esperanto de Zamenhof.

2.º Evitar todos los actos ó discusio-

kiuj celadus *iel ajn* ŝanĝi la Zamenhofan lingvon;

3.e Rekomendi nur eldonaĵojn, verkojn, gazetojn, kiuj same obeas la regulojn kaj Fundamenton de la Zamenhofa lingvo; kaj se ili raportos pri aliaj, almenaŭ montri iliajn neakcepteblajn flankojn.

Al tiu ĉi Deklaracio ĝis nun aliĝis la sekvantaj el la hodiaŭ ekzistantaj gazetoj esperantistaj:

nes que se encaminen, de cualquier manera que sea, á cambiar la lengua de Zamenhof.

3.º Recomendar solo hojas, obras, periódicos, que igualmente obedecen las reglas y Fundamento de la lengua de Zamenhof; y si se refieren á otras, indicar al menos sus partes inaceptables.

A esta declaración se han unido, hasta ahora, las siguientes revistas esperantistas existentes hoy:

«Lingvo Internacia», «Juna Esperantisto», «La Revuo», «Tra la Mondo», «Esperanto-Ĵurnalo», «Internacia Scienca Revuo», «Espero Katolika», «Espero Pacifista», «Esperanta Ligilo», «L'Espérantiste», «The Bristish Esperantist», «Germana Esperantisto», «La Belga Sonorilo», «Svisa Espero».

En tiu nomaro mankas nia humila gazeto; sed en sama numero, paĝo 280, per laŭdaj kaj de ni ne meritItaj vortoj, nia amegata kolego esprimas nian sintenadon.

Ni de longe opinias kontraŭ *neĝustatempaj reformoj* kaj *plibonigoj*, kaj ni de longe ankaŭ nin priokupis pri la *plibonigmanio* kaj la *versfarmanio*, kiujn ni observadis en multaj novaj esperantistoj, kaj ni tre pripensis pri la kaŭzo kaj kuracilo de tiaj malsanecoj.

El niaj lernadoj ni konkludis sen pretendo je maleraro, ke pri Esperanto kiel pri ceteraj gravaj elpensoj, multaj personoj vidas facilecon ĉe la solvo kaj plendas pro tio, ke ne venis al ilia kapo tia simpla aĵo. Tio ĉi kaj ke la lernantoj de Esperanto pro ĝiaj notindaj ecoj, baldaŭ ĝin posedas pli bone, ol ilia patruja lingvo, difinas ke kelkaj el ili tuj sentas sin esperantaj literaturistoj kaj sin decidas fari tion kion ili, ne kuraĝus en sia nacia lingvo.

Jen estas la kialo de tiuj malsanecoj, laŭ nia opinio. Pri la kuracilo, tiel kiel ekzistas «Lingva Akademio» en ĉiu nacio, estu nia Akademio doktoro Zamenhof kaj «Lingva Komitato», por ke kiu ajn plibonigantoj aŭ kiu ajn versfarantoj, ne multdialektigu nian karan lingvon.

En esta relación falta nuestro humilde periódico; pero en el mismo número, página 280, con palabras de alabanza que no merecemos, nuestro estimadísimo colega expresa nuestra actitud.

Nosotros hace tiempo que opinamos en contra de *reformas y mejoras extemporáneas*, y también hace tiempo que nos preocupamos de la *mejoromanía* y *versomanía* que hemos observado en muchos esperantistas noveles, y hemos reflexionado mucho respecto á la causa y remedio de tales enfermedades.

De nuestros estudios hemos deducido, sin pretensión de acierto, que, respecto al Esperanto como respecto á los demás inventos importantes, muchas personas ven facilidad en la solución y se lamentan de no habérseles ocurrido cosa tan sencilla. Esto, y que los estudiantes de Esperanto, por las notables condiciones de éste, pronto lo poseen mejor que su lengua patria, da lugar á que algunos de ellos se sientan literatos de Esperanto y se decidan á hacer lo que no se atreverían en su lengua nacional.

He ahí el por qué de esas enfermedades, según nuestro parecer. Respecto al medicamento, así como existe «Academia de la Lengua» en cada nación, sea nuestra academia el Dr. Zamenhof, y el «Comité de la Lengua», para que mejoradores y poetas, cualesquiera, no conviertan en muchos dialectos nuestra querida lengna.

Bibliografio

Grammaire compléte d'Esperanto, par Camille Aymonier, professeur au Lycée Charlemagne (kolekto de «La Revuo»). Eldonita de firmo Hachette kaj K.°, 79, boulevard Saint-Germain, Paris.

Se ia nacio povas sin distingi per la multnombreco de esperantaj lernolibroj, ĝi estas sendube Francujo. Ni rememoras kun plezuro tiun komencan epokon de Esperanto, kiam por ĝin lerni nur oni povis akiri maldikajn lernolibretojn, kiuj enhavis tiom da paĝoj, kiom da reguloj posedas nia fundamenta gramatiko. Tiam oni malfacile kaj pene ellernadis Esperanton. Feliĉe, tiu tempo por ĉiam malaperis. Alvenis la Beaufront'aj verkoj, kiuj malfermis novan instruan horizonton. S.ro Cart liveris al ni sian praktikan *Esperanto en dek lecionoj* kaj poste naskiĝis aliaj lernolibroj, ĉiam novaj, ĉiam utilaj. Ni legis la *Cours comercial d'Esperanto* de S.ro Marisnaux kaj trovis ĝin ŝatinda. Post tralego de tiuj belaj verkoj, speciale la profundaj lernolibroj de S.ro Beaufront, ŝajnis al ni, ke nenia nova instruilo povas aperi en franca lingvo, ĉar la jam ekzistantaj enhavas ĉiujn sekretojn de esperanta lernado, sed la tempo montris al ni nian grandan eraron. Sekvis nova serio da ĉiam novaj francaj lernolibroj, kaj ĉiuj ili enhavas apartan karakteron, apartajn ecojn, kiuj mankas al la antaŭaj, kaj tiel venis la bonega *Cours d'Esperanto* de S.ro Matton, la bela *Esperanto-Manuel* de S.roj Chavet kaj Warnier kaj nun aperas la *Grammaire complete* de sinjoro Aymonier, kaj konstatu legantoj, ke mi ne citis ĉiujn francajn rekomendindajn lernolibrojn! Brave, francaj lernolibristoj! Vi atingis per via lerteco la unuan vicon de la naciaj intruistoj de Esperanto! Mi kredas vin kapablaj elpreni Biblion aŭ logaritman tabelon kaj eltiri el ĝi belegan mirindan lernolibron, ĉu nomitan *Plena Kurso*, aŭ *plena gramatiko*, aŭ *plena metodo*, aŭ *fundamenta lernolibro* aŭ *supera lecionaro* aŭ alio simila. Nur sufiĉos ke ia franca eminentulo proponu al si tion.

Bibliografía

Grammaire compléte d'Esperanto, par Camille Aymonier, professeur au Lycée Charlemahne (colección de «La Revuo»). Editada por la casa Hachette y C.ª, 79, boulevard Saint-Germain, París.

Si alguna nación puede distinguirse por la multitud de manuales de Esperanto es sin duda Francia. Recuerdo con satisfacción aquella época de principio de Esperanto, cuando para aprenderlo sólo se podían adquirir pequeños manuales poco voluminosos, que contenían tantas páginas como reglas posee nuestra gramática fundamental. Entonces difícilmente y con trabajo se aprendía el Esperanto. Felizmente aquel tiempo desapareció para siempre. Aparecieron las obras de Beaufront, que abrieron un nuevo instructivo horizonte. El Sr. Cart nos proporcionó su práctico *Esperanto en diez lecciones*, y posteriormente vieron la luz otros manuales, siempre nuevos, siempre útiles. Leímos el *Curso Comercial de Esperanto*, del Sr. Marissiaux, y lo encontramos agradable. Después de leídas esas bellas obras, especialmente los profundos manuales del Sr. Beaufront, nos pareció que ninguno nuevo instructor podía aparecer en lengua francesa, porque los ya existentes contenían todos los secretos de la esperanta instrucción, pero el tiempo nos ha demostrado nuestro gran error. Siguió nueva serie de manuales franceses siempre nuevos, y todos ellos contienen distintas condiciones que faltan á los antariores, y así vino el magnífico *Curso de Esperanto*, del Sr. Matton, el bello *Manual de Esperanto* de los Sres. Chavet y Warnier, y ahora reaparece la *Gramática completa* del Sr. Aymonier, y conste, lectores, que no cito todos los libros recomendables. ¡Bravo, franceses manualistas! Ustedes alcanzarán por su habilidad el primer rango de los nacionales instructores del Esperanto! Creo á ustedes capaces de coger la Biblia ó una tabla de logaritmos y sacar de ella hermosísimo, admirable manual, llámese *Curso completo*, *completa gramática*, *método completo*, *manual fundamental*, *colección de*

La *Grammaire complete* de S.ro Aymonier estas lernolibro, kiu prezentas tiun originalan novecon de la bonegaj verkoj. Ĉiuj gramatikaj demandoj de Esperanto estas zorge prezentitaj klare, precize kaj ĝuste kun la metodo kaj terminoj uzitaj en la naciaj gramatikoj. Sekve ĝi estos tre utila por la personoj, kiujn ne bone konas gramatikon aŭ eble ĝin forgesis. Pri pleneco, la gramatiko de S.ro Aymonier estas neniel riproĉinda, ĉar en ĝi oni liveris ĉion, kion eĉ la plej postulemaj povus deziri. Eĉ S.ro Aymonier profitis la respondojn de D.ro Zamenhof, kiujn enpresis «La Revuo», kaj el ili eltiris la ĝustajn konkludojn. (Oni vidu ekzemple la belan klarigon pri la verboj en *igi*, kaj *iĝi*) kaj por fini la laŭdojn, kiujn ni dediĉas al la rimarkinda nova lernolibro, ni nur devas aldoni la jenan econ, kiu por ni estas la plej ŝatinda: t. e. ke ĝi estas absolute konforma kun la principoj, kiujn D.ro Zamenhoj starigis por Esperanto.

V. Inglada.

colecciones superior, ú otro semejante. Sólo basta que algún francés eminente se lo proponga.

La *Gramática completa* del Sr. Aymonier es un manual que presenta la original novedad de los libros excelentes. Todas las preguntas gramaticales del Esperanto están cuidadosamente presentadas con claridad, precisión y ajuste con el método y términos usados en las gramáticas nacionales. Por consecuencia, será muy útil para las personas que no conocen bien la gramática ó acaso la han olvidado. Respecto á la abundancia de la gramática del Sr. Aymonier no es por ningún concepto reprobable, porque en ella se hace referencia á todo cuanto los más exigentes pudieran desear. Hasta ha aprovechado el Sr. Lemonier las respuestas del señor Zamenhof que ha publicado «La Revuo», y de ellas extractado las conclusiones exactas (véase, por ejemplo, la hermosa explicación respecto á los verbos en *igi* é *iĝi*), y para concluir, las alabanzas que dedicamos al nuevo notable Manual, sólo debemos añadir la siguiente condición que para nosotros es la más apeciable: esto es, que es de absoluta conformidad con los principios que el Dr. Zamenhof estableció para el Esperanto.

Serenado

AL SINJORO V. INGLADA

Belulino la ponton trapaŝis,
Je l' korsaĵo rozeton ŝi havis,
Aman floron ĵus ekfloriĝintan.
En la barko, kubutapoginta
Ia juna barkisto nun revis.
Belulino la rozon lin ĵetis.

Sed ĝi falis en akvon fluantan.
«Tiu floro for tie kuranta
Estas mia animo. Rigardu,
Sopirante ŝi diris! Ĝin kaptu,
Mi atendos!...» Li diris: «Mi iras!»
Kaj al sia remilo sin klinas.

Sur la akvo, la floro kuregis.
La remilon malpezan plipremis
La junulo kun plena espero.
Ne laciĝis la lia amrevo;
Ĉiutage lin logis la floro
Malproksimen al fremda landbordo.

Sed haltigis la maro l'iradon,
La barkisto etendis la manon:
«La floreton animan mi tenas,
Kaj ĝin de nun por ĉiam posedas!...»
Sed la maro la voĉon sufokis,
Kaj sub ordon lin tuje forportis.

Louis Segretinat.
Bourges (France).

Internacia helpa mono

En la Maja numero de «Scienca Revuo», S.ro René de Saussure proponis sistemon de internacia helpa mono, kies alpreno povas havi utilecon por la tuta esperantistaro.

Ĝis nun, oni kutimis en la plej multaj okazoj esprimi monvaloron per frankoj; sed tio povas esti nur provizora, same kiel la franca lingvo estas uzata iom internacie.

La internacia mono devas esti tiel neŭtra kiel la internacia lingvo, ĉar la principo de helpa mono estas tute simila al tiu de helpa lingvo, t. e. la helpmono estas nur perilo inter fremduloj kaj *neniel celas forigi la naciajn monojn.*

La monunuoj proponitaj de S.ro Saussure, prezidanto de Internacia Scienca Oficejo, estas:

La *speso*, S.; la *spesdeko*, Sd.; kaj la *spesmilo*, Sm.; kaj iliaj interrilatoj, estas: 1.000 S. = 100 Sd. = 1 Sm.

Dek Sm. samvalore al 1.000 da Sd. kaj al 10.000 da S., estas la valoro de 8 gramoj da oro laŭ proporcio $^{11}/_{12}$.

Do la valoroj per spesoj de la rondirantaj moneroj, estas:

Franko, peseto, liro, k. t. p., 396.— Ŝilingo, 499. — Marko, 489. — Dolaro, 2.052.—Rublo, 1.056.—Krono (Aŭstria), 416.—Krono (Skand.), 550.—Floreno, 825.—Milrejso (Port.), 2.217.—Milrejso, (Braz.), 1.121.—Jeno (Jap.), 1.023.—Peso, (Meks.), 2.019...

La helpa mono estas jam aprobita persone de nia kara ĉefesperantisto sinjoro Zamenhof kaj de kelkaj esperantistaj gazetoj.

Moneda auxiliar internacional

En el número de Mayo de «Sciencia Revuo», el Sr. René de Saussure propuso un sistema de moneda auxiliar internacional, cuya adopción puede ser de utilidad para el mundo esperantista.

Hasta ahora se ha acostumbrado en la mayor parte de las ocasiones á expresar el valor de la moneda por francos, pero eso puede ser solo provisionalmente, así como la lengua francesa es usada algo internacionalmente.

La moneda internacional debe ser tan neutra como la lengua internacional, porque el principio de moneda internacional es por completo semejante al de lengua internacional, esto es, la moneda auxiliar es solamente intermediaria entre extraneros y *de ninguna manera se propone desterrar las monedas nacionales.*

Las monedas propuestas por el señor Saussure, presidente de «Internacia Scienca Oficejo», son:

El *speso*, S.; el *dekspeso*, Sd.; y el *milspeso*, Sm.; y sus relaciones entre sí son: 1.000 S. = 100 Sd. = 1 Sm.

Diez Sm. que equivalen á 1.000 Sd. y á 10.000 S., son el valor de 8 gramos de oro en proporción $^{11}/_{12}$.

Los valores, pues, de las monedas que circulan, son por spesos:

Franco, peseta, lira, etc., 396.—Chelín, 499.—Marco, 489.—Dollar, 2.052.— Rublo, 1.056.—Corona (Austria), 415.— Corona (Escand.), 550.—Florín, 825.— Milreis (Portugal), 2.217.—Milreis (Brasil), 1.121. — Yen, (Jap.) 1.023.— Peso (mejicano), 2.019...

La moneda auxiliar está ya aprobada personalmente por nuestro querido principal esperantista Sr. Zamenhof y por algunos periódicos esperantistas.

Sciigoj

Alĝerio.—Nova senpaga gazeto fondiĝis en Alĝero, titolita «Afrika Esperantisto». Ĝi celas esti komuna ligilo de tieaj samideanoj. Ni deziras ke ĝi

Noticias

Argelia.—Una nueva revista gratuita se ha fundado en Alger, titulada «Afrika Esperantisto». Se propone ser instrumento común de la unión de aquellos sami-

trafu lian celon kaj korege ĝin akceptas.

S.ro Maurico Albert, prezidanto de Alĝera grupo naskis la bonegan ideon organizi en Palma'o, ĉefurbo de Majorka (Baleara insulo) internacian Kongreson por novlatinuloj-esperantistoj, dum la tagoj de Paska festo en 1908.

La esperantistoj Palmloĝantaj akceptis entuziasme la projekton kaj kiel ni estus feliĉaj se ĝi sukcesus, ni deziras helpi S.ro Aŭbert kaj metas nin kaj nian gazeton sub lian disponon.

Anglujo.—La policistoj, kelneroj kaj aliaj kembridganoj devigitaj sin komuniki kun fremduloj, tien kunvenontaj dum la Kongreso, lernas Esperanton.

La Trio daŭrigas siajn klopodojn por la pligranda sukceso de la Cambridge'a Kongreso.

Novan grupon oni kreis en Bath.

Belgujo.—En Nivelles'o oni fondis esperantistan grupon kaj ĉiutage pligrandiĝas la simpatioj por Esperanto en tiu lando.

Brazilujo.— «Brazila Esperantista Revuo» sciigas nin pri la ekzistado de grupoj en Campinas'o, Porto Alegre'o, Niteroi'o kaj tri en Rio de Janeiro.

Jam la Brazilanoj havas lernolibrojn tie verkitajn per Portugala lingvo kaj grandan entuziasmon por Esperanto.

Okazos tie «Esperanta Kongreso» por solenigi kaj memorigi la datrevenon de la apero de Esperanto.

Oni malfermis konkurson por premii la tradukon de «La Bapto», rakonteto de S.ro Caetano Continho.

Tien baldaŭ alveturos nia amiko kaj unutagagasto S.ro Berthelot, kiu nun loĝas en Urugvajo.

Finlando.—Tie oni publikigis jam la vortarojn Fin. Esp. kaj Esp. Fin. de sinjoro Andelin. Kie ajn estas esperantaj lernolibroj Esperanto regnas kaj same okazos en tiu simpatia lando.

Francujo.—Al la festeno de la Grupo

deanos. Deseamos que logre su propósito y la recibimos cariñosamente.

El Sr. Mauricio Aubert, presidente del grupo de Argel, ha concebido el magnífico proyecto de organizar en Palma, capital de Mallorca (isla balear) un congreso internacional para esperantistas neolatinos durante los días de Pascua de Resurrección en 1908.

Los esperantistas habitantes en Palma han aceptado con entusiasmo el proyecto, y como nosotros tendríamos satisfacción si obtuviera éxito, deseamos ayudar al Sr. Aubert y ponemos á su disposición á nosotros y al periódico.

Inglaterra.—Los policías, camareros y otros habitantes de Cambridge, obligados á comunicarse con los extranjeros que han de reunirse allí durante el Congreso, estudian el Esperanto.

El Terceto continúa sus trabajos por el mayor éxito del Congreso de Cambridge.

Un nuevo grupo ha sido fundado en Bath.

Bélgica.—En Nivelles se ha fundado un grupo esperantista, y cada día se aumentan las simpatías por el Esperanto en aquel país.

Brasil.—«Brazila Esperanta Ruvuo» nos entera de la existencia de grupos en Campinas, Porto Alegre, Niteroi y tres en Río de Janeiro.

Tienen ya los brasileños manuales compuestos en portugués, y gran entusiasmo por el Esperanto.

Tendrá lugar allí un «Congreso de Esperanto» para solemnizar y conmemorar el aniversario de su aparición.

Se ha abierto un concurso para premiar la traducción de «La Bapto», cuentecito del Sr. Continho.

Pronto irá allí nuestro amigo y huésped de un día, Sr. Berthelot, que ahora habita en Uruguay.

Finlandia.—Allí se han publicado ya los diccionarios finlandés-esperanto y esperanto-finlandés del Sr. Andelin. Donde quiera que hay manuales de Esperanto, el Esperanto reina, y lo mismo ocurrirá en ese simpático país.

Francia.—A la comida del Grupo de

Pariza okazinta en la 12ª de lasta Majo estis invitita S.ro Ferdinando Buisson, deputato, unu el la subskribantoj de la propono Cornet, petante ke la lernado de la lingvo internacia Esperanto estu entenita en la programoj de la Publika Lernado, kiu enhavas la instruadon de vivaj lingvoj. S.ro Buisson, kiu ankaŭ estas prezidanto de la «komisio de l'Instruado», incitita por ion diri pri Esperanto parolis belegajn diplomatajn frazojn kaj finigis liajn vortojn dirante, ke la tiea ĉeestado de personoj kiuj kutime laboras por la justeco kaj la progresado kaj kiuj havas respektindajn nomojn ĉe la Sciencoj kaj la Artoj, aliĝintaj al Esperanto, montras al li ĝian gravecon kaj li esprimas sincerajn dezirojn je la triumfo proksima de iliaj malavaraj ideoj, pri la sukceso de tia lingvo kiu partoprenos por firmigi la tutmondan pacon kaj rapidigi la humanan progreson.

La 5.an de Junio lasta informis antaŭ la «komisio de l'Instruado» pri akcepto de Esperanto en Publika Instruado, sinjoroj Beaufront, Boirac, Bourlet, Cart, Moch kaj Sebert kiuj estis tre afable akceptitaj de la komisiistoj kaj liveris al ili multajn kaj interesajn informojn pri ĝi kaj pri ĝia progreso.

Estas simpatia nia afero al «L'Union de Femmes de France» kiu enhavas pli ol tridekmil sinjorinoj dediĉitaj al helpo de la «Ruĝa Kruco». La grava esperantisto, de ni estimegata, generalo Sebert, prezidis ilian lastan kunvenon, la 25an Majon, kaj enmetis en sian paroladon grandajn laŭdojn al nia lingvo, vidigante ĝian taŭgecon pri la Ruĝa Kruco kaj kiel la virinaro tuj vidas, ni havas de tiam tiun nevenkeblan armeon kies armilojn je paco, amo, kaj bonfarado estas beno pri Esperanto.

Leŭtenanto Bayol kiu ne ĉesas en sia entrepreno unuigi ambaŭ bonagaĵojn, verkis gvidlibreton francan-esperantan por uzo de la ambulancoj kaj militistoj. Tie ĉi, nia kapitano Duyos hispanigas la francan fakon kaj kiel, certe, iu en ĉia nacio faras same, baldaŭ ni havos tiun konsolon en la militoj.

París que tuvo lugar el 12 del último Mayo fué invitado el Sr. Fernando Buisson, diputado, uno de los firmantes de la proposición Cornet, pidiendo que el estudio de la lengua internacional Esperanto se comprenda en los programas de Instrucción pública, que contiene la instrucción de lenguas vivas. El Sr. Buisson, que también es presidente de la Comisión de Estudios, incitado á decir algo referente al Esperanto, dijo bellísimas diplomáticas frases y acabó sus palabras manifestando que la presencia allí de personas que por costumbre trabajan por la justicia y el progreso, que tienen nombres respetables en ciencias y artes, adheridos al Esperanto, le demuestran la importancia de éste, y expresó sinceros deseos del próximo triunfo de sus generosas ideas, respecto al éxito de tal lengua que contribuirá á afirmar la paz universal y acelerar el progreso humano.

El 5 de Junio último informaron ante la «Comisión de instrucción» para aceptación del Esperanto en la Instrucción pública, los Sres. Beaufront, Boirac, Bourlet, Cart, Moch y Sebert, que fueron muy afablemente recibidos por los comisionistas, á los que dieron muchos é interesantes informes referentes á él y á su progreso.

Es simpático nuestro asunto á «La Unión de señoras de Francia», que se compone de más de treinta mil, dedicadas al auxilio de la «Cruz Roja». El importante esperantista, de nosotros estimadísimo, general Sebert, presidió su última reunión el 25 de Mayo, é introdujo en su discurso grandes alabanzas á nuestro idioma, haciendo ver su utilidad para la Cruz Roja. Y como las mujeres en seguida ven, tenemos desde entonces ese invencible ejército cuyas armas de paz, amor y caridad, son una bendición para el Esperanto.

El teniente Bayol, que no cesa en su empresa de unir ambas cosas buenas, ha compuesto un librito francés-esperanto para uso de las ambulancias y militares. Aquí, nuestro capitán Duyos traduce al castellano la parte francesa, y como seguramente álguien en cada nación hará lo mismo, pronto tendremos ese consuelo en las guerras.

Maja numero de «Tra la Mondo» publikigas ilustritan artikolon de S.ro Mattes, pri ludo de la la peloto (manpilko aŭ manludpilko), divastigita en Hispanujo. Li bonege klarigas la sporton ŝatitan de multaj hispanoj, especiale en la Vaskaj Provincaj.

Ankaŭ la bonega revuo rilatas pri la projekto de markizo de Camarasa, komunikigi Dakar'on kun Ceuta'o per fervojo.

En alia loko proponas ke ĉiujare la esperantistaro solenigu la daton de la 21ª de Julio en kiu doktoro Zamenhof publikigis antaŭ dudek jaroj la unuan lernolibron de sia lingvo. «L'Esperantiste» kaj aliaj gazetoj, kiel ni, tutkore akceptas la ideon. S.ro Eduardo Cano el Siguenza'o montras ideon ke ĉiu esperantisto sendu al D.ro ilustritan poŝtkarton gratulante lin, tio kio ŝajnas al ni tre bone, se oni lin fordevigas respondi, kaj se oni vastigas la gratultempon ĝis jarfino.

Nia frato «Espero Katolika» sciigas nin pri la kreskado de simpatio por Esperanto ĉe la katolikaro. Sendube multe faris por tion trafi ĝia redaktoraro, speciale ĝia senlaca direktoro S.ro Abato Peltier.

En Tours'o la hotelistoj promesis al la tiea konsulo uzi la Esperantan-Oficon se la gastoj volas paroli Esperante en iliaj hoteloj.

En la Speciala Militista Lernejo de Saint-Cyr oni organizis grupon kaj ankaŭ oni fondis alian en Pont-Andemer.

Germannjo.—Berlin'a grupo havis la bonan ideon organizi por siaj membroj rondirantan bibliotekon, kiu permesas al la rondano legi ĉiujn plej gravajn esperantajn revuojn per tre malalta jarpago.

Gazeto «Nenigkeits Welt-Blatt» ofte enpresas rakontojn, versaĵojn aŭ kiu ajn verketojn esperante skribitajn por propagandi nian belan lingvon.

La propagando daŭrigas siajn sukcesojn en tiu lando.

Novaj grupoj fondiĝis en Gorlitz, Kotzschenbroda, Perua, Schonebeck,

El número de Mayo de «Tra la Mondo» publica un artículo ilustrado, del Sr. Mattes, referente al juego de la pelota, generalizado en España. Perfectamente explica el sport, del agrado de muchos españoles, especialmente en las Provincias Vascongadas.

También la magnífica revista se refiere al proyecto del marqués de Camarasa de comunicar á Dacar con Ceuta por un ferrocarril.

En otro lugar propone que anualmente los esperantistas solemnicen la fecha del 21 de Julio, en la cual el doctor Zamenhof publicó hace veinte años el primer manual de su lengua. «L'Esperantiste» y otros periódicos, como nosotros, de todo corazón aceptan la idea. El Sr. Eduardo Cano, de Sigüenza (Guadalajara), indica la idea de que cada esperantista le mande una postal ilustrada felicitándole, lo cual nos parece muy bien si se le releva de contestar y si se amplía hasta fin de año el plazo de felicitación.

Nuestro hermano «Espero Katolika» nos dice del aumento de simpatía por el Esperanto entre los católicos. Indudablemente mucho ha hecho para lograr eso su redacción, especialmente su incansable director el Sr. Abate Peltier.

En Tours, los fondistas han prometido al cónsul usar del Esperanto-Oficio si los huéspedes quieren hablar Esperanto en sus hoteles.

En la Escuela Especial Militar de Saint-Cyr se ha organizado un grupo, y también se ha fundado otro en Pont-Andemer.

Alemania.—El Grupo de Berlín ha tenido la buena idea de organizar para sus miembros una biblioteca rondiranto que permite á los rondanos leer todas las revistas más importantes, por muy pequeña cotización anual.

El periódico «Nenigkeits Welt-Blatt», con frecuencia inserta cuentos, versos ó cualquier otra obrita escrita en Esperanto para propagar nuestra hermosa lengua.

La propaganda continúa sus éxitos en aquel país.

Nuevos Grupos se han fundado en Gorlitz, Kotzschenbroda, Perna, Schone-

Tetschen, Franzensdorf kaj Hochst á M.

Italujo.—En Biella fondiĝis grupo titolita «Nova Espero» ĉe kiu faras senpagan esperantajn kursojn la konita profesoro de lingvoj S.ro Paulo Lusana.

La internacia kongreso de muzikistoj en Milano, decidis rekomendi Esperanton kiel lingvon kongresan kaj korespondan por la Internacia Muzikista Federacio.

Japanujo.—Novan grupon en Kioto. Niaj japanaj amikoj laboras senĉese.

Norvegujo.—Grandan movadon oni tie observas.

Grupojn estas fonditaj en Kristiania, Aalesund, Fromso, Frondhjem kaj Bergen.

Polujo.—La lastan 4.an Majon okazis en *Leopolo* la *unua propaganda koncerto esperanta* per eksterordinara sukceso.

Dank'al energia peno de sia prezidanto kaj fervora kunhelpo de simpatiaj artistoj S.roj Szobert kaj Wysocki, ĉe favora subteno de direktoro de l'urba teatro S.ro L. Heller «Societo Esperanto» aranĝis koncerton, en la «Urba Kasino».

Salutita per simpatiaj aplaŭdoj, bonege parolis la prezidanto de l'Societo, S.ro Julio Reiner.

La koncerton komencis la «Akademiana Ĥoro» per «Nia preĝo», kompono originale por tiu vespero verkita de sinjoro J. Grollé.

Poste, sekvis ĥoraĵo «El kamparo» de St. Niewcadomski, kantita laŭ lerta traduko de Eri.

La fama artisto S.ro Francisko Wysocki, kantis poemon «Al la virino».

La plej artista numero de l' programo estis la sonato «F-dur de Grieg» interpretata de simpatia fortepianistino F.ino K. Laska kaj la prof. A. Dolzyckl (violono).

F.ino Romanska, konata kantistino, kantis: «Pino» de Fiodorov, «La Feino»

beck, Tetschen, Tranzensdof y Hochst á M.

Italia.—En Biella se ha fundado un Grupo titulado «Nova Espero», en el cual da cursos gratuitos de Esperanto el conocido profesor de lenguas Sr. Paulo Lusana.

El Congreso internacional de músicos en Milán, ha decidido recomendar el Esperanto como lengua de congreso y correspondencia para la «Federación Internacional de Músicos».

Japón.—Nuevo grupo en Kioto.

Nuestros amigos japoneses trabajan sin cesar.

Noruega.—Gran movimiento se observa allí.

Han sido fundados Grupos en Cristianía, Aalesund, Fromso, Frondhjem y Bergen.

Polonia.—El último 4 de Mayo tuvo lugar en Leopolo el *primer concierto de propaganda de Esperánto*, con extraordinario éxito.

Gracias al enérgico esfuerzo de su presidente y fervoroso auxilio de los simpáticos artistas Sres. Szobert y Wiysocki, con favorable apoyo del director del teatro de la ciudad Sr. L. Heller, «Societo Esperanto dispuso un concierto en el «Casino de la Ciudad».

Saludado con simpáticos aplausos habló el presidente de la Sociedad Sr. Julio Reiner.

Comenzó el concierto el «Coro de Academianos» por «Nia preĝo», obra original compuesta para aquella tarde por el Sr. J. Grollé.

Después siguió el coro «El Kamparo», de St. Niewcadomski, cantada según buena traducción de Eri.

El famoso artista Sr. Francisco Wysocki cantó el poema «Al la Virino».

El más artístico número del programa fué la sonata «F-dur de Grieg», interpretada por la simpática pianista señorita K. Laska y del profesor A. Dolzycky (violón).

La Srta. Romanska, conocida cantante cantó «Pino» de Fiodorov, «La Feino»

de St. Niewiadamski kaj «Printempo» de Hildach.

La klasikan tragedion prezentis al kunvenintoj la eminenta artisto S.ro Miĥaelo Szobert per parto el Hamleto «Esti aŭ ne esti» en traduko de l' Majstro D.ro Zamenhof, kaj li aldonis parkere belan fabelon de Fredro-Belmont «Paŭlo kaj Gaŭlo».

La koncerton daŭrigis solkantoj de S.roj Aŭgusto Dianni kaj Adamo Ludwig.

Prof. Dianni, l'unua tenoro de l'opero, kantis «Strana» de Tirindelli.

S.ro Ludwig, majstro de pola kanto, kantis «Se mi pli juna estus» de J. Gall laŭ traduko de Belmont.

Ĉiuj numeroj de la programo estis la lasta vorto de kantarto; la publiko per aplaŭdegoj kaj floroj devigadis la geartistojn al ripeti ilin multfoje.

Akompanis la gekantistojn la konata fortepianisto D.ro K. Nizynski.

La koncerton finis Akademiana Ĥoro, kantinte «La Vojo» de Deshais kaj la Vagneran «Kanto de l' pilgrimoj».

La Leopola gazetaro akceptis la koncerton tre favore. Ĉiuj ĵurnaloj esprimis grandan kontentegon pro la bonguste aranĝita programo kiel ankaŭ pro la plenkapableco de la efektivigintoj.

En Nova Landeco kreiĝis grupo.

Svedujo.—Novajn grupojn oni kreis en Malmberget, Sala kaj Lund.

Kelkaj gazetoj decidis dediĉi fakon al Esperanto.

La «Aranĝa Komitato» de Kongreso geologiista okazónta en Stockholm'o studadas ĉu Esperanto havos lokon inter la aliaj lingvoj tie uzotaj.

Svisujo.—

† Patrino de nia respektinda kaj estimata S.ro Schneeberger, prezidanto de «Svisa Esperanta Societo», mortis. Ni tre tion bedaŭras kaj kunigas nian kondolencon al tiu de dolorata filo.

de Niewiadomski, y «Primtempo», de Hildach.

La clásica tragedia presentó á los reunidos al eminente artista Sr. Miguel Szobert con la parte de Hamleto «Esti aŭ ne esti», en la traducción del maestro Zamenhof, y él añadió, de memoria, la bella fábula de Fredro-Belmont «Paŭlo kaj Gaŭlo».

Al concierto siguieron los solos de los señores Augusto Dianni y Adan Ludwig.

El profesor Dianni, primer tenor de la ópera cantó «Strana», de Tirindelli.

El Sr. Ludwig, maestro de canto polaco, cantó «Se mi pli juna estus» de J. Gall, traducción de Belmont.

Todos los números del programa eran la última palabra del arte-canto; el público, con grandísimos aplausos y flores obligó á los artistas á repeticiones, llamándolos muchas veces.

Acompañó á los cantantes el conocido pianista D.ro Nizonski.

Pusieron fin al concierto el «Coro de los Academianos» cantando «La Voyo» de Deshais y el «Kanto de l'pilgrimoj» de Wagner.

La prensa de Leopolo acogió el concierto muy favorablemente. Todos los periódicos expresan gran satisfacción por el buen gusto con que se ha dispuesto el programa, y también por las plenas facultades de los que lo ejecutaron.

En Nova Landeco se ha creado un grupo.

Suecia—Nuevos grupos se han creado en Malmberget, Sala y Lund.

Algunas revistas han decidido dedicar una sección al Esperanto.

El «Comité organizador» del Congreso geológico que ha de tener lugar en Stockolmo estudia si el Esperanto será aceptado entre las demás lenguas que habrán de usarse allí.

Suiza.—

† La madre de nuestro respetable y estimado Sr. Schneeberger, presidente de «Svisa Esperanta Societo», ha fallecido. Mucho lo sentimos y unimos nuestro disgusto al del hijo afligido.

Unuigitaj Amerika Ŝtatoj. — Multaj gazetoj ĉu per politikaj aŭ gramatikaj artikoloj, ĉu per belaj rakontoj, k. t. p., ĉiunumere plenigas esperantan fakon.

Hispanujo. — Novegaĵo estas por la hispana esperantistaro la publikado de «Tutmonda Ilustrita Enciklopedio», kiun eldonas firmo Espasa pri kiu ni donas detalojn en anonca fako.

La verko, krom esti rekomendinda pro ĝiaj generalaj cirkonstancoj, estos plena vortaro hispana-esperanta.

Ni varmege deziras ke ĉiu esperantisto ĝin akiru. Kial?

Unue: ĉar ĝi anstataŭigos vastan bibliotekon plej multekostan ol ĝi, kaj necesan ĉar nuntempe oni ne estas persono, se oni ne scias iomete el ĉio.

Due: ĉar al firmo Espasa ĉiuj hispanaj esperantistoj ŝuldas dankecon. Tial ke, kiam oni havis en Hispanujo la unuajn sciigojn pri la ekzistado de Esperanto, la malmultegaj kiuj sin interesis pri ĝi, ili truddevigis ĝin studi per francaj lernolibroj: poste oni eldonis kelkajn kompendiajn gramatikojn kaj radikarojn, sed ne estas homo samtempe riĉa kaj malavara kiu riskis kapitalon por fari plibonajn aĵojn. Tiu homo aperis; estis la eldonisto S.ro José Espasa, S.roj Inglada kaj Villanueva prezentis al li ilian gramatikon kaj vortaron kaj kvankam li pensas ke la eldonado povas provizi al li grandajn malgajnojn aŭ malgrandajn beneficojn kaj oni diras al li ke li certe ne reprenos la monon elspezotan en ĝi, li eldonas la verkojn, kaj ankoraŭ ne scias la rezultaton de tia eldonado, kiam li ankaŭ akceptas la enpreson de «Curso práctico» de sinjoroj Duyos kaj Inglada Tiuj tri verkoj faris esperantistoj la plimulton da hispanaj aŭ hispane parolantaj esperantistoj, kiuj estas montrantaj al la mondo esperantista ke nia raso staras samaltece ol la ceteraj studemaj, progresemaj, civilizemaj... Ĉu estas iu pli hispana kaj pli esperantemulo ol S.ro Espasa?

Estados Unidos de América.—Muchos periódicos, ya por artículos gramaticales ó políticos, ya por bellas narraciones, etc., en cada número llenan una sección esperantista.

España.—Grandísima novedad es para los esperantistas españoles la publicación de «Enciclopedia Universal Ilustrada», que edita la casa Espasa, y de la cual damos detalles en la sección de anuncios.

La obra, además de ser digna de recomendación por sus circunstancias generales, será un completo diccionario español-esperanto.

Nosotros deseamos con grandísimo interés que todo esperantista lo adquiera. ¿Por qué?

Primero: porque sustituirá á una vasta biblioteca, biblioteca mucho más costosa que la obra, y necesaria, porque actualmente no se es persona si no se sabe un poquito de cada cosa.

Segundo: porque á la casa Espasa todos los esperantistas españoles debemos agradecimiento á causa de que, cuando se tuvieron en España las primeras noticias de la existencia del Esperanto, los poquísimos que se interesaron por él se vieron obligados á estudiar por manuales franceses; después se editaron algunas gramáticas compendiadas y vocabularios de raíces, pero no había hombre, al mismo tiempo rico y generoso, que arriesgara un capital para hacer mejores cosas. Ese hombre pareció, fué el editor Sr. Espasa. Los señores Inglada y Villanueva le presentaron su gramática y diccionario, y aun cuando él calculaba que la edición le proporcionaría mucha pérdida ó poca ganancia, y alguno le dijo que seguramente no recuperaría el dinero que gastase en ella, edita las obras y aun no sabe el resultado de la edición cuando también acepta la impresión del «Curso práctico» de los Sres. Duyos é Inglada. Esas tres obras han hecho esperantistas á la mayoría de los esperantistas españoles, ó que hablan el español, los cuales están demostrando al mundo esperantista que nuestra raza permanece á la misma altura que las demás estudiosas, progresivas, civilizadas... ¿Hay álguien más español y

«Internacia Societo Pedagogia» intencas krei gazeton organon. Oni aranĝas Redaktoran Komitaton Internacian kies direktoro estos la konata hispana esperantisto S.ro Antonio López Villanueva. Dume, ĝiaj organoj estas; internacia, «Esperanto» (el Genevo); nacia, «La Escuela Moderna» (el Madrido); provincaj, «La Defensa de Jaén» (el Jaeno); «La Educación Contemporánea» (el Malago).. En tiuj gravaj hispanaj gazetoj enpresis S.roj Baudin, Barea kaj aliaj, bonegajn skribaĵojn.

La «Instruista Asocio de Marbella, Estepona'o kaj Jaen'o decidis alpreni Esperanton, propagandi ĝin kaj sin aliĝi á S. P.

De la 16ª tago de la ĵus pasinta Junia monato, komencis S.ro Baudin, oficiala instruisto de La Guardia, senpagan kurson de Esperanto en Jaen'o.

En Malago ĵus fondiĝis grupo kies estraro estas la jenaj sinjoroj: prezidantoj, honora Codorníu, efektiva (F.) Loma; vic. Reina; Sek.-bib. Arias; vicsek.-kas. Sánchez; voĉdj. Lomo (S.) kaj Campos.

Sub la alnomo Biel Estoch, grava esperantistoj el Igualado publikigas serion da bonegaj propagandaj artikoloj en la tiea gazeto «Patria».

Bela esperantista festo denove okazis en la industriega urbo Sabadell. La grupo «Aplech» devas solenigi ĉiujare, laŭ sia Regularo, oficialan feston la lundon de la Pentekosta Pasko, kiu kunokazis la 20an de la lasta Majo.

Do, kuniĝinte la esperantistaro en sia societejo, la 9an matenan horon ekskurse eliris en gajan monteton kiu kuŝas preskaŭ trimejle for la urbo, oriente, trans la rivero Ripollet. En ĝia plataltaĵo fiere staradas belega sanktejo ofte vizitata de l'popolo kaj de ĝi konata per la nomo de la «Virgulino de la Sano». Flanke estas kampara restoracio, en kies vasta salono la grupo estis solenigonta la grandan festenon.

más caracterizado por su afecto al Esperanto que el Sr. Espasa?

«Internacia Societo Pedagogia» se propone fundar un periódico órgano. Se dispone un Comité internacional de redacción cuyo director será el conocido esperantista español D. Antonio López Villanueva. Entre tanto, sus órganos son: internacional, «Esperanto» (de Ginebra); nacional, «La Escuela Moderna» (de Madrid); provinciales, «La Defensa de Jaén» (de Jaén); «La Educación Contemporánea» (de Málaga). En esos importantes periódicos españoles han insertado los Sres. Baudín, Barea y otros, buenísimos escritos.

Las «Asociaciones de Maestros» de Marbella, Estepona y Jaén han decidido adoptar el Esperanto, propagarlo y adherirse á I. S. P.

Desde el día 16 del mes de Junio próximo pasado ha empezado el Sr. Baudín, maestro oficial de La Guardia, un curso gratuito de Esperanto en Jaén.

En Málaga acaba de fundarse un grupo cuya Junta Directiva la forman los señores: presidentes: honorario, Codorníu; efectivo, F. Loma; vice., Reina; sec.-bibl., Arias, vicesec.-caj., Sanchez; vocales, Loma (S.) y Campos.

Bajo el pseudónimo Biel Estoch, un importante esperantista de Igualada publica una serie de magníficos artículos de propaganda en el periódico local «Patria».

De nuevo ha tenido lugar una hermosa fiesta esperantista en la industrialísima ciudad de Sabadell. El grupo «Aplech» debe celebrar anualmente, según su reglamento, una fiesta oficial el lunes de Pascua de Pentecostés que ha coincidido con el 20 del último Mayo.

Así, pues, reunidos los esperantistas en su local social, á las nueve de la mañana salieron en excursión hacia la alegre colina que dista casi tres millas de la ciudad, al oriente, allende el río Ripollet. En su meseta se levanta soberbiamente un hermoso templo muy visitado del pueblo, que lo conoce con el nombre de la *Virgen de la Salud*. A un lado hay una rústica fonda en cuya vasta sala había de celebrar el grupo el gran banquete.

Ĉirkaŭ la 10ª horo alveninte tien, oni elstarigis per sprita maniero la belegan esperantistan standardon sur olivarbejo, ĝoje aplaŭdante la popolamaso kiu formikare tramoviĝis sur l'ebanaĵo, kaj ravigaj aklamoj el la grupanoj per la jenaj esperantistaj krioj: Vivu Esperanto! Vivu Zamenhof!, k. t. p. Dume fiere tremadis la verda signilo per dolĉa aereto de plezuriga kaj klarluma vetero.

La esperantista katolikaro de la «Aplech» eniris en Sanktejon por ĉeesti la diservon de Ŝia Pastra Moŝto Marko Lliró kiu estis interromponta ĝin per *esperanta parolado*. La scivolema popolo aŭdinte tiun sciigon multenombre ankaŭ eniris, plenigante jam la vastan navon kiam la Pastro ekkomencis sian elokventan predikon. Bedaŭrinde ne estas dece kaj nek eĉ eble publikigi sur ĉi tiuj sciigaj kolonoj ekstrakton de tiel grava parolado, sed sufiĉas al nia celo ke ĝi ĉarmis la aŭdantaron. Poste oni honoris la Dipatrinon per solena kaj bonkantita salutaĵo *Salve Regina*.

Antaŭ la festeno, la grupanoj organizis ekskurseton al fonto de la Sano kiu murmuradas sur la bordo de rivereto, ĉiukaŭata de verda kaj freŝa arbaro kaj gajigata per la dolĉa trilado de la najtingalo. Tie oni trinkis, oni amuziĝis, oni frateme kaj ĝoje interparoladis ĉu esperante ĉu, laŭvole, per gepatra lingvo.

Reveninte restoracion, okazis la granda, solena kaj neforgesebla festeno. Riĉa kaj malsamspeca manĝaĵaro estis alportata al kunvenintoj estante ĝi dume specita de agrabla spritfrazaro.

Ĝustatempe ektoastis la saĝa D.ro Felikso Sotorra, prezidanto de la «Aplech» elmontrante per sprita analizo de l' membroj de tiu grupo ke ĝi estas tute plenviva kaj sekve ke oni devas esperi senhaltan sukceson dum sia vivado. Sekvis longa kaj varma aplaŭdado. Tuj paroladis la Sekretario S.ro Lladó kiun sekvis per elokventa frazaro S.roj Marcet, Martí, Graupera, Oriach, Queralt, Margarit, Sabater, D.ro Puig kaj aliaj, rezumante la

Habiendo llegado, como á las diez, se izó ingeniosamente la hermosísima bandera esperantista sobre un olivo, con aplausos del pueblo que hormigueaba en la llanura, frenéticas aclamaciones de los agrupados y estas frases esperantistas: ¡Viva el Esperanto! ¡Viva el doctor Zamenhof!, etc. Mientras tanto ondeaba gallardamente la verde enseña, mecida dulcemente por la brisa de un día apacible y despejado.

Los católicos esperantistas del «Aplech» entraron en el templo para oir la Misa del Rdo. P. Marcos Lliró, que había de interrumpirla con una *plática en Esperanto*. Los curiosos que habían oído la noticia entraron también en gran número, llenando ya la espaciosa nave, cuando el sacerdote comenzó su elocuente sermón. Lástima que no sea propio, ni aún posible publicar, en estas columnas de noticias, el extracto de tan importante discurso; pero basta á nuestro propósito el que cautivó al auditorio. Acto seguido se honró á la Virgen con una solemne y bien cantada salutación de la *Salve Regina*.

Antes del banquete los agrupados organizaron una pequeña excursión á la fuente de la *Salud*, que murmura á la orilla de un riachuelo, rodeada de frondosa y fresca arboleda y alegrada con los dulces trinos de los ruiseñores. Allí se bebió, allí se disfrutó, allí se conversó fraternalmente y con gozo indescriptible, ya en Esperanto, ya en lengua vulgar, á gusto de cada cual.

Vueltos al restaurant, tuvo lugar el grande, solemne é inolvidable festín. Se sirvió á los reunidos rica y variada comida, sazonada siempre con agradable gracejo.

Oportunamente comenzó á brindar el sabio Dr. D. Félix Sotorra, presidente del «Aplech», demostrando, con ingenioso análisis de los elementos del Grupo, que éste está plenísimo de vida, y que por consiguiente se debe esperar un éxito progresivo durante su existencia. Largos y calurosos aplausos resonaron en la sala. Tuvo la palabra en seguida el secretario Sr. Lladó, á quien siguieron con elocuentes frases los Sres. Marcet, Martí, Grau-

paroladaron la Honora Prezidanto de l' Grupo, R. P. Marko Lliro. Tiu sinjoro tiel same kiel ĉiuj parolintoj kaj kunmanĝantoj laŭdis la profesoron de Esperanto, doktoron Josefo Tacher, plendante ke li devas esti, en tiel solena momento for siaj kunbatalantoj kaj trinkante al lia bonfarto. Ankaŭ P. Lliró incitis ĉiujn al fratiĝo kaj laŭdis la toleremon de ĉiu, do estis en tiu festeno anoj je ĉiuspecaj ideoj. Raviga aplaŭdado sekvis lian paroladon.

Post tiu plezurega kunveno, la anaro eliris al la placeto kie oni ekkantis la himnon «La Espero», revenante ĉiuj al Sabadell.

Bela festo! Sabadell antaŭeniras senhalte! Nian koran gratulon al tiuj fervoraj esperantistoj.

«La Democracia» el Leono klarigas kio estas Esperanto kaj faras pri ĝi bonan raporton. Ĝi sciigas nin ke tie estas emaj esperantistoj kiuj intencas krei grupon. Kiel pli frue, plibone. La pioniroj de nia homama entrepreno estos benataj de Dio kaj la homaro, kiam oni vidos ĝiajn fruktojn.

«El Eco de Cartagena», ĵurnalo kiu publikiĝas en la nomita urbo, enpresas artikolon de S.ro Luis Calandre Ibáñez, tiel laŭdinda pro literatura verko kiel pro la simpatia maniero propagandi nian karan Esperanton.

En Alicante'o aliĝis al Grupo Esperantista kelkaj sinjorinoj. Ni ĝin gratulas kaj ilin dankas pro la graveco kiun donas al nia afero tiel potencaj helpantinoj.

Nia kara amiko sinjoro pastro Juaneda, apostolo de Esperanto en la Balearaj insuloj, rakontas en «Revista de Menorca», el Mahon'o la kunvenojn kiujn la scienculoj havis en Genev'a Kongreso pretontajn de Scienca Internacia Asociacio.

Dank'al fervora laborado de S.ro Miĥaelo Alonso, en Burriana'o fondiĝis grupo kaj estis nomata ĝian prezidanton la ageman S.ron Josefo Sanz Fabra. Ni sa-

pera, Oriach, Queralt, Margarit, Sabater, Dr. Puig y otros, resumiendo los discursos el presidente honorario del Grupo, Rdo. P. Marcos Lliró. Este señor, lo mismo que todos los oradores y comensales elogiaron al profesor de Esperanto, Dr. José Tacher, lamentándose de que tuviese que estar ausente de sus compañeros de combate en tan solemnes momentos y bebiendo á su salud. También el P. Lliró excitó á todos á la fraternidad y alabó la tolerancia de todos, ya que se hallaban reunidos en el festín partidarios de toda clase de ideas. Frenéticos aplausos coronaron su peroración.

Después de aquella agradabilísima reunión, el Grupo salió á la plazuela, en donde se entonó el himno *La Espero*, volviendo todos á Sabadell.

¡Hermosa fiesta! ¡Sabadell progresa sin cesar! Nuestra cordial felicitación á aquellos fervientes esperantistas.

«La Democracia» de León explica lo que es el Esperanto y hace de él buena descripción. Nos dice que hay allí esperantistas aplicados que intentan crear un Grupo. Los gastadores de nuestra humanitaria empresa serán bendecidos de Dios y de la humanidad cuando se vean sus frutos.

«El Eco de Cartagena», diario que se publica en la mentada ciudad, inserta un artículo del Sr. D. Luis Calandre Ibáñez, tan digna de alabanza como obra literaria, como por la simpática manera de propagar nuestro querido Esperanto.

En Alicante se han unido al Grupo esperantista algunas señoras. Felicitamos á aquél y damos las gracias á éstas por la importancia que dan á nuestra empresa tan poderosas auxiliares.

Nuestro querido amigo el sacerdote Sr. Juaneda, apóstol del Esperanto en las islas Baleares, narra en la «Revista de Menorca», de Mahón, las reuniones que tuvieron los sabios en el Congreso de Ginebra, preparatorios de una sociedad científica internacional.

Gracias á la fervorosa labor de don Miguel Alonso, en Burriana se ha fundado un Grupo y ha sido nombrado su presidente el activo Sr. D. José Sanz Fabra.

lutas tutkore ilin kaj ceterajn grupanojn.

«El Liberal» el Murcia laŭdante merite la S.^{rojn} Codorniu kaj Saralegui, du el la hispanaj apostoloj de Esperanto, propagas nian faman idiomon. La aŭtoro de la artikolo ŝajne ne estas esperantisto, kaj pro tio lia opinio estas multvalora por nia afero. Ni tre dankas ĝin al li, kaj deziras al li bonon. Fariĝu esperantista S.^{ro} Monserrat, kaj vi havos iometon da feliĉeco.

«La Defensa» el Jaeno publikigas bonegan propagandan artikolon celante la fondon de grupo en tiu ĉefurbo kaj malferminte kurson de Esperanto tie farota de S.^{ro} Baudin.

«El Nervión» (Bilbao), «Heraldo de Madrid» kaj aliaj ĝentilaj gazetoj enpresas kambridgean Kongreson programon, kiun Hispana Societo sendis al ili. Dankegon!

«Gaceta de Galicia», ĵurnalo de San tiago enpresas kelkajn sciigojn kun la celo, tre dankita de ni, propagandi nian karan lingvon.

Rilatante al artikolo de nia kara majstro titolita «Pri reformoj en Esperanto» publikigita en nia lasta Maja numero kaj al nia aliĝo al la deziro de D ^{ro} Zamenhof, ĝi eraras. Ni ne diris ke ni absolute ne volas reformojn, sed ke ni neniam okupos nin pri reformoj aŭ plibonigoj, kies *nuna diskuto* alportas tre grandan malutilon al la triunfo de nia afero.

Alie, kvankam ni estas de longe esperantistaj, ni ne kuraĝus okupi nin pri tio, estante feliĉe sur la tero la fama elpensinto de la lingvo, kaj la gravegaj personoj kiuj helpis lin, kiam la nunaj esperantistoj ni mokiĝis je ĝi aŭ ni estis nesciantaj pri ĝia ekzistado.

«La Verdad» el Murcia kaj «La Arboristo» kiu subskribas ĝiajn esperantajn artikolojn, neniam forgesas propagandi Esperanton. En ĝia numero el 13ª lasta Junio li rilatas pri la disvastigo de la lingvo en la Cuba'a insulo, pri bonegaj sciigoj kiujn donas la japana kunbatalanto Isao C. Saito je ĝia tiea progresado, pri la

De todo corazón les saludamos y á los demás socios.

«El Liberal», de Murcia, alabando merecidamente á los Sres. Codorníu y Saralegui, dos de los apóstoles españoles del Esperanto, propaga nuestro famoso idioma. El autor del artículo, al parecer no es esperantista, y por eso su opinión es preciosa para nuestro asunto. Mucho la agradecemos y á él le deseamos bien. Hágase usted esperantista, Sr. Montserrat, y tendrá usted un poquito de felicidad.

«La Defensa», de Jaén, publica un magnífico artículo de propaganda con el propósito de fundar un grupo en aquella capital, inaugurando un curso de Esperanto que da el Sr. Baudín.

«El Nervión» (Bilbao), «Heraldo de Madrid» y otros atentos periódicos insertan el programa del Congreso de Cambridge que «Hispana Societo» les envió. ¡Muchísimas gracias!

«Gaceta de Galicia», diario de Santiago, publica algunas noticias con el propósito, muy agradecido por nosotros, de propagar nuestro querido idioma.

Refiriéndose al artículo de nuestro querido maestro titulado «Pri reformoj en Esperanto», copiado en nuestro último número de Mayo y á nuestra adhesión al deseo del Dr. Zamenhof, se equivoca. Nosotros no hemos dicho que absolutamente no queremos reformas, sino que nunca nos ocuparemos de reformas ó mejoras, cuya *actual discusión* trae gran perjuicio al triunfo de nuestro asunto.

Por otra parte, aun cuando somos hace tiempo esperantistas, no nos atreveríamos á ocuparnos de ello, estando felizmente sobre la tierra el famoso inventor de la lengua y las importantísimas personas que le ayudaron cuando los actuales esperantistas nos burlábamos de ella ó ignorábamos su existencia.

«La Verdad» de Murcia y «El Forestal» que suscribe sus artículos de Esperanto, nunca olvida propagarlo. En su número del 13 de Junio último se hace referencia al desarrollo de la lengua en la isla de Cuba, á buenísimas noticias de su progreso allí, que da el compañero de lucha japonés Isao-C.-Saito, al Congreso

Dresda Kongreso, pri esperantaj libroj antaŭnelonge publikigitaj kaj, fine, pri la reveno al la kontinento de S.ro Vincento Inglada kies militaj devoj retenis lin en la Baleara insulo Menorka pli da tempo ol ni volis.

Bonveninta estu la staba kapitano, ankaŭ kapitano ĉe la simpatiaj personoj, ĉe la bonaj amikoj kaj ĉe la hispanaj esperantistoj sciante la belan internacian helpantan lingvon.

La Valencia'a urbestraro decidis verki esperante kelkajn el la afiŝoj anoncante la nunan foiron. Ni ilin vidis, kaj ili estas tre beletaj, kaj tre propagandistaj. Dankegon, karaj sinjoroj!

de Dresde, á libros de Esperanto hace poco publicados, y finalmente, á la vuelta al continente del Sr. Vicente Inglada, cuyos deberes militares le retuvieron en la isla de Menorca más tiempo del que nosotros queríamos.

Bienvenido sea el capitán de Estado Mayor, capitán también entre las personas simpáticas, entre los buenos amigos y entre los españoles esperantistas que saben la bella lengua internacional.

El Ayuntamiento de Valencia ha decidido componer en Esperanto algunos de los carteles que anuncian la actual feria. Los hemos visto y son muy bonitos y muy propagandistas. ¡Muchísimas gracias, queridos señores!

NIAJ FRATAJ VIZITANTOJ

	Spesoj.
Majo.—*Afrika Esperantisto,* 4, rue du Marche, Alĝer, senpage.	»
Januaro.—*Amerika Esperantisto,* Oklahoma-City, U. Ŝ. A. fr. 5.	1980
Februaro.—*Antaŭen Esperantistoj!!!* Apartado 927, Lima, Perú, fr. 3.	1178
Majo.—*Brazila Revuo Esperantista,* rua da Assemblea, 46, Rio de Janeiro, Brazilujo, fr. 6.	2376
Marto-Aprilo.—*Bulgara Esperantisto,* Administracio de la Bulgara Esperantisto en Sofio Bulgaria, fr. 1'50	594
Aprilo.—*Ĉasopis Ĉeskych Esperantistu,* Praha II-313 Karlovo Náméstí, Bohemujo, Austrujo, fr. 3'75.	1485
N.º 12.—*Eĥo Esperantista,* aldono de l'Echo, Wilhelmstrasse 29, Berlino, Germanujo, senpage.	»
Februaro.—*Eksport-Ĵurnalo* Union» Esperanto-Verlags Gesellschaft, Frankfurt a M. Germanujo, 4 m.	1956
Februaro.—*Esperantisten,* 37, Surbrunnsgatan, Stockolm, Svedujo, fr. 3'50.	1386
Marto.—*Esperanto,* Mr. Marich Agoston, Ülloi-Ut 59, Budapest, IX, Hungria, Austrujo; k. 3'80.	1505
27 Majo.—*Esperanto,* 8, rue Bovy-Lysberg, Genevo, Svisujo, fr. 3.	1188
Majo.—*Espero Katolika,* Mr. Peltier, Sainte-Radegonde (Indre, Loira), Francujo, fr. 5.	1980
Marto-Abrilo.—*Espero Pacifista,* 26, rue de Chartres, Neully-sur-Seine, Francujo, fr. 5.	1980
Majo.—*Foto-Revuo Internacia,* 118-bis, rue d'Assas, Parizo, Francujo, fr. 5.	1980
Junio.—*Germana Esperantisto,* 95, Prinzenstrasse, Berlino, Germanujo, ms. 3.	1467
—*Helpa Lingvo,* F-ino G. Monster, Osterbrogade 54 B, Kopenhago, Danujo, kr. 1'20.	660
Decembro.—*Idealo,* Corso Calatafimi, 495, Palermo, Italujo, fr. 3.	1188
Majo.—*Internacia Socia Revuo,* 45, rue de Saintonge, Paris III° Francujo, fr. 6.	2376
Marto.—*Japana Esperantisto,* 3ĉome, Jurakĉo, Koĵimaciku, Tokio, Japanujo, fr. 3.	1188
Majo.—*Juna Esperantisto,* 33 rue Lacépéde, Paris 5.ª, Francujo, fr. 2'50.	990
Junio 63-64.—*La Belga Sonorilo,* 53, Ten Bosch, Bruxelles, Belgujo.	2376
Decembro.—*La Pioniro,* Champion Reef, Mysore State, South India, Angla, fr. 5.	1980
Junio.—*Lingvo internacia,* 33, rue Lacépéde, Paris, V-e, Francujo, fr. 5.	1980
Majo.—*La Revuo,* 79, Bd St Germain Parizo, Francujo, fr. 7.	2772
Majo.—*L'Espérantiste,* 4, rue du Gril, Louviers, Eure, Francujo, fr. 4.	1584
—*Lumo,* bulgara-esperanto, M. IV. Nenkov, rue Gorska, 2299, Tirnovo, Bulgarujo, fr. 2.	792
Majo.—*Pola Esperantisto,* 26, Akademicka, Leopolo, Austrujo, fr. 2'50.	950
Marto.—*Ruslanda Esperantisto,* Bolŝaja Podjaĉeskaja, 24, St. Petersbourg, Rusujo, fr. 7'50.	2970
Majo.—*Svisa Espero,* 6, rue du Vieux Collége, Genéve, Svisujo, fr. 2'50.	990
Majo.—*Tra la Mondo* (multilustrita), 15 boulevard des Deux Gares, Meudon S. O., Francujo, fr. 8.	3168
Majo.—*The American Esperanto Journal,* boulevard Station, Boston, Mass., U. Ŝ. A., fr. 5.	1980
Junio.—*The British Esperantist,* 13, Arundel street, London W. C., Anglujo, fr. 4.	1584

Tipografía Moderna, á cargo de Miguel Gimeno, Avellanas, 11—Valencia.

SOCIEDAD ESPAÑOLA

PARA LA

PROPAGACIÓN DEL ESPERANTO

CUOTA ANUAL, UNA PESETA

Informes al Secretario: RDO. P. ANTONIO GUINART

ESCUELAS PÍAS, VALENCIA

DISTINTIVOS ESPERANTISTAS

(MODELO INTERNACIONAL)

Núm. 1: Estrella sencilla esmaltada para alfiler de corbata, 0'60 pesetas.—Núm. 2. La misma estrella en mayor tamaño para el ojal, 0'85 ptas.—Núm. 3: Estrella esmaltada sobre fondo dorado con inscripción (alfiler ó broche), 1'25 ptas.—Núm. 4: La misma para el ojal, 1'40.—Núm. 5: La misma para colgante de reloj, 3'50 ptas.

Pídanse á la redacción de éste periódico y añádanse 5 céntimos para el franqueo y 0'25 más, si quieren que se haga el envío certificado.

Ampliamos las suscripciones á nuestros abonados, á razón de un mes por cada suscriptor que nos proporcionen.

Ni vastigas la abonojn al niaj abonantoj, je unu monato po ĉia nova jarabonanto kiun ili varbos al ni.

Korespondada fako de "La Suno Hispana,,

Juegos Florales, Burgos.—Vian anoncon pri konkurso alvenis al ni kiam jam nia Junia numero estis en presejo. Ni tre bedaŭris la malfruecon.

S.ro E. C., Tarancón.—Plaĉegis al mi via ideo, sed kiam mi ricevis vian poŝtkarton, la Junia numero estis en presejo kaj pro tio ĉi estus mankinta tempo por ĝia efektivigo. Oni povas prepari la aferon por la venonta jaro.

S.ro Ch. P., Macon (Francujo).—Vi nenion ŝuldas al mi. Mi ne sendadis al vi gazetojn.

S.ro T. H. S., Londono.—Mi plezure plenumis viajn dezirojn.

S.ro M. A. F. de V., Villalar.—La komediaj kajeroj apartenas al la numeroj. Ĉi tiea libristo S.ro Aguilar, pagis al mi vian jarabonon. La *r* oni elparolas penante la dolĉan sonon, sed, kiel eble, laŭ ĝi komencas vorton aŭ estas antaŭ aŭ post vokalo aŭ konsonanto. Pri la organizo de grupoj, mi sendis al vi regularon de la nia. Vi posedas bone Esperanton; estu ankaŭ bona apostolo.

S.ro C. H. G. B., Londono.—Ni ne anoncas kutime kaj ĝenerale adresojn de komercaj firmoj sed ilin kaj ĉiujn anoncojn ni akceptas. Vidu prezaron sur gazetkovrilo. Ni dissendas 500 ekzemplerojn.

Kore salutas Vin, *A. J. L.*

S.ro A. Garin, Avenida de la Estación, Tolosa (Guipúzcoa), deziras korespondadi kun gesamideanoj el kiu ajn lando per ilustritaj poŝtkartoj.

La «Librairie de l'Esperanto», de S.roj Warnier & C.ie, el Parizo, translokiĝis al strato Montmartre, n.° 15.

«Juna franca instruisto deziras konatiĝi kaj korespondadi kun hispanaj fraŭlinoj kiuj intencas ĉeesti la «Kembriĝan kongreson»; sin turnu al *S.ro Albert Germaine*, instruisto (lernejo «Ravelin»), Troyes (Aube), Francujo.

S.ro Georgo Storg. C. E., 1342 Garden Street, San Luis Obispo, Cal., Unuigitaj Ŝtatoj Amerikaj. Deziras korespondadi angle, hispane aŭ esperante, aŭ per la tri lingvoj, kun hispanaj geesperantistoj.

Gravega ĉiusemajna gazeto «Das Echo» enhavanta literaturajn komercajn, industriajn, k. t. p., artikolojn, kaj specialajn por propagandi Esperanton, plie eldonas la monatan interesan revueton «Eĥo Esperantista», kiu akceptas tre danke kunlaboron de siaj legantoj. Sin adresu al S.ro Steier, Wilhelmstrasse, 29, Berlino, Germanujo.

Tutmonda Labora Societo petas al ĉiuj amikoj havantaj interesajn proponojn por prezenti, rilate al la «laborista movo», en speciala kunveno kiun ĝi organizos dum la kongreso de Cambridge, ilin sendi kiel eble plej baldaŭ al la Sekretario, S.ro P. Blaise, 4 rue du Bourg-Tibourg, Paris, IV.e

Inter aliaĵoj estos priparolataj:

1.° La rimedoj uzotaj por disvastigadi Esperanton inter la gedungitoj.—2.° La fondo de sekcioj en ĉiuj landoj.—3.° La elekto de internacia konsilantaro.

ELIRAS ĈIUMONATE

KOSTO DE LA ABONO

En Eksterhispanaj landoj: Unu jaro, tri frankoj, kaj unu numero, **0'30** frankoj; pagataj per papermono, per kambio, aŭ per poŝtmarkoj, el kiu ajn lando.

En Hispanujo: Unu jaro, tri pesetoj, kaj unu numero, **0'30** pesetoj, pagataj per mono, per kambio, aŭ per poŝtmarkoj de korespondado.

Oni akceptas la abonojn de kiu ajn dato, sed **nur** *por almenaŭ unu tuta jaro.*

Ĉiu letero adresita al tiu ĉi Administracio kaj postulanta respondo devos enteni afrankan poŝtmarkon: se oni ne faros tion, ĝia respondo enpresiĝos en la korespondada fako de tiu ĉi gazeto.

KOSTO DE LA ANONCOJ

Paĝo		5'00
Duono da	»	2'90
Kvarono »	»	1'65
Okono »	»	0'90
Deksesono »	»	0'50

Rabatoj da **5, 10** *kaj* **20 °/₀** *en abonoj po tri, ses kaj dekdu anoncoj.*

Tiuj-ĉi kvantoj rilatas al frankoj aŭ pesetoj, laŭ la fremda aŭ hispana loĝejo de la anoncantoj.

Antaŭpagoj

La Korespondaĵojn, abonojn kaj ĉiujn aferojn pri la gazeto, oni adresu al

SE PUBLICA MENSUALMENTE

PRECIO DE LA SUSCRIPCION

En el Extranjero: Un año, tres francos y un número, **0'30** francos, en papel-moneda, letra ó sellos de cualquier país.

En España: Un año, tres pesetas y un número, **0'30** pesetas, en moneda, letra ó sellos de correspondencia.

Se admiten suscripciones desde cualquier fecha, pero por lo menos de un año.

Toda carta que se dirija á esta Administración y requiera respuesta deberá ir acompañada del sello de franqueo: de no hacerlo así, la respuesta se insertará en la sección de correspondencia de esta revista.

PRECIO DE LOS ANUNCIOS

Página		5'00
Media	»	2'90
Cuarto de	»	1'65
Octavo de	»	0'90
Diezyseisavo de	»	0'50

Rebajas de **5, 10** *y* **20 °/₀** *en abonos de tres, seis y doce anuncios.*

Estas cantidades se refieren á francos ó pesetas, según que los anunciantes residan en el extranjero ó en España.

Pagos anticipados

La correspondiencia, suscripciones y todos los asuntos relativas al periódico diríjanse á

AUGUSTO JIMÉNEZ LOIRA

Paz, 20—VALENCIA (España)